	โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชยะลา จังหวัดยะลา		
	วิธีปฏิบัติการพยาบาล (Clinical Nursing Practice Guideline) CNPNG	เอกสารหมายเลข : CNPG-YH-OBS-08	จัดทำเมื่อ : 26/03/2567
		ฉบับที่ : A วันที่ออกเอกสาร : 26/03/2567	แก้ไขครั้งที่ : 02 หน้าที่ : 1 ของ 9 หน้า

เรื่อง : แนวทางการพยาบาลมารดาที่มีภาวะความดันโลหิตสูงขณะตั้งครรภ์ (Pregnancy Induced Hypertension : PIH)	
หน่วยงาน : ห้องคลอด	กลุ่มงาน : การพยาบาล
Clinical Nursing Practice Guideline เรื่อง : แนวทางการพยาบาลมารดาที่มีภาวะความดันโลหิตสูงขณะตั้งครรภ์ (Pregnancy Induced Hypertension : PIH)	
งานห้องคลอด กลุ่มงานการพยาบาล โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชยะลา	

ผู้จัดทำเอกสาร

บุษนา

(นางสาวบุษนา กิลละ)

พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

ศิวตรี

(นางสาวศิวตรี หมดชูตชู)

พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ

ผู้ทบทวนเอกสาร

อัญญา

(นางอัญญา โชติช่วง)

พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ

ผู้เห็นชอบเอกสาร

มณฑรา

(นางสาวมณฑรา ทองธรรมชาติ)

พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ

ผู้อนุมัติใช้

ทินกร

(นายทินกร บินหะยีอารง)

ผอ.รพ.ยะลา

 YAHA CROWN PRINCE HOSPITAL	ประเภท : CNPG หมายเลขเอกสาร : CNPG--YH-OBS-08
เรื่อง แนวทางการพยาบาลมารดาที่มีภาวะความดันโลหิตสูงขณะตั้งครรภ์ (Pregnancy Induced Hypertension : PIH)	วันที่ประกาศใช้เอกสาร : 31/03/2567
ผู้จัดทำ : งานห้องคลอด กลุ่มงานการพยาบาล	ครั้งที่แก้ไข : 02 หน้า/จำนวนหน้า 2/9

1.นโยบาย/วัตถุประสงค์

เพื่อให้ปฏิบัติการพยาบาลมารดาที่มีภาวะความดันโลหิตสูงขณะตั้งครรภ์ (Pregnancy Induced Hypertension : PIH) ไปในแนวทางเดียวกัน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้มารดาที่มีภาวะแทรกซ้อนที่รุนแรงของ Preeclampsia (HELLP syndrome) ได้รับการดูแลแบบองค์รวม อย่างมีคุณภาพ และสามารถดูแลตนเองในครรภ์ต่อไปได้อย่างเหมาะสม
2. เพื่อให้บุคลากรในหน่วยงานที่รับผิดชอบ ดูแลมารดาหลังคลอดมีความรู้ ความเข้าใจในพยาธิสภาพของโรคสามารถวางแผนให้การพยาบาลมารดาที่มีภาวะแทรกซ้อนที่รุนแรงของ Preeclampsia (HELLP syndrome) ได้อย่างถูกต้องตามมาตรฐานการพยาบาล
3. เพื่อเป็นแนวทางในการดูแลมารดาที่มีภาวะแทรกซ้อน ความดันโลหิตสูง ของโรงพยาบาลสมเด็จพระประชาศยา จังหวัด ยะลา

2. คำนิยาม

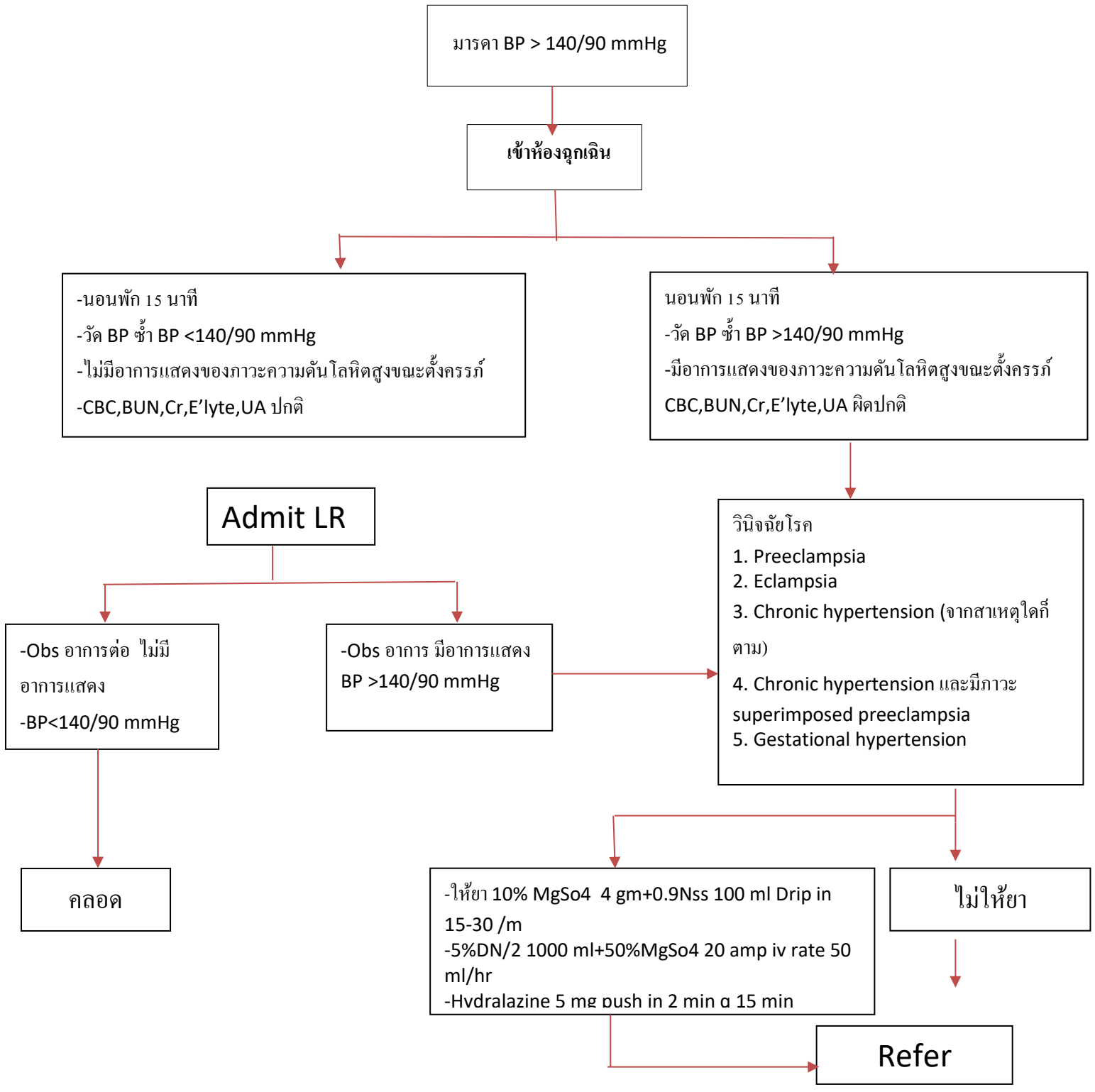
ความดันโลหิตสูง หมายถึง ภาวะที่มีความดันโลหิต Systolic สูงมากกว่าหรือเท่ากับ 140 mmHg หรือ ความดันโลหิต Diastolic สูงมากกว่าหรือเท่ากับ 90 mmHg ขึ้นไป โดยวัดอย่างน้อย 2 ครั้ง แต่ละ ครั้งห่างกัน 4 ชั่วโมง ความดันโลหิตสูงในสตรีตั้งครรภ์(Pregnancy Induced Hypertension: PIH) หมายถึง ภาวะ ความดันโลหิตสูงที่เกิดเนื่องจากการตั้งครรภ์ โดยมีระดับค่าความดันโลหิต Systolic สูงมากกว่าหรือเท่ากับ 140 mmHg หรือ ความดันโลหิต Diastolic สูงมากกว่าหรือเท่ากับ 90 mmHg ขึ้นไป จากการวัดอย่างน้อย 2 ครั้ง แต่ละครั้งห่างกัน 4 ชั่วโมง ความดันโลหิตสูงในสตรีตั้งครรภ์อาจพบร่วมกับการมีโปรตีนใน ปัสสาวะและ/หรือมีอาการบวมร่วมด้วย มักเกิดภาวะนี้ในระยะครึ่งหลังของการตั้งครรภ์ โดยทั่วไป หมายถึง ภาวะความดันโลหิตสูงจากการตั้งครรภ์ (Gestational hypertension) ครรภ์เป็นพิษระยะก่อน ชัก (Preeclampsia) และครรภ์เป็นพิษระยะชัก (Eclampsia) (ราชวิทยาลัยสูตินรีแพทย์แห่งประเทศไทย, 2558) การจำแนกประเภทของความดันโลหิตสูงขณะตั้งครรภ์ ความดันโลหิตสูงขณะตั้งครรภ์ แบ่งออกเป็น 5 ประเภท ดังนี้ (ราชวิทยาลัยสูตินรีแพทย์แห่งประเทศไทย, 2558)

 YAHA CROWN PRINCE HOSPITAL	ประเภท : CNPG หมายเลขเอกสาร : : CNPG--YH-OBS-08
เรื่อง แนวทางการพยาบาลมารดาที่มีภาวะความดันโลหิตสูงขณะตั้งครรภ์ (Pregnancy Induced Hypertension : PIH)	วันที่ประกาศใช้เอกสาร : -31/03/2567
ผู้จัดทำ : งานห้องคลอด กลุ่มงานการพยาบาล	ครั้งที่แก้ไข : 02 หน้า/จำนวนหน้า 2/3

1. Preeclampsia
2. Eclampsia
3. Chronic hypertension (จากสาเหตุใดก็ตาม)
4. Chronic hypertension และมีภาวะ superimposed preeclampsia
5. Gestational hypertension

 YAHA CROWN PRINCE HOSPITAL	ประเภท : CNPG หมายเลขเอกสาร : : CNPG--YH-OBS-08
เรื่อง แนวทางการพยาบาลมารดาที่มีภาวะความดันโลหิตสูงขณะตั้งครรภ์ (Pregnancy Induced Hypertension : PIH)	วันที่ประกาศใช้เอกสาร : -31/03/2567
ผู้จัดทำ : งานห้องคลอด กลุ่มงานการพยาบาล	ครั้งที่แก้ไข : 02 หน้า/จำนวนหน้า 2/9

Flow chart

 YAHA CROWN PRINCE HOSPITAL	ประเภท : CNPG หมายเลขเอกสาร : : CNPG--YH-OBS-08
เรื่อง แนวทางการพยาบาลมารดาที่มีภาวะความดันโลหิตสูงขณะตั้งครรภ์ (Pregnancy Induced Hypertension : PIH)	วันที่ประกาศใช้เอกสาร : -31/03/2567
ผู้จัดทำ : งานห้องคลอด กลุ่มงานการพยาบาล	ครั้งที่แก้ไข : 02 หน้า/จำนวนหน้า 5/09

การพยาบาล

Focus Goal / outcome	Assessment	Intervention	Evaluation
F:เสี่ยงต่อการเกิดภาวะชั้ เนื่องจากมีความดันโลหิตสูง O:ความดันโลหิตสูงเกิน 160/110 มิลลิเมตรปรอท S:ปวดศีรษะ ตาพร่ามัว จุกแน่นลิ้นปี่ กระสับกระส่าย การตื่นตัวทางระบบประสาท +2 G:ไม่เกิดภาวะชั้	ข้อมูลสนับสนุน S: ปวดศีรษะ ตาพร่ามัว จุกแน่นลิ้นปี่ O: ความดันโลหิตสูงเกิน 168/120 มิลลิเมตร		

เรื่อง แนวทางการพยาบาลมารดาที่มีภาวะความดันโลหิตสูงขณะตั้งครรภ์ (Pregnancy Induced Hypertension : PIH)

วันที่ประกาศใช้เอกสาร : 31/03/2567

ผู้จัดทำ : งานห้องคลอด กลุ่มงานการพยาบาล

ครั้งที่แก้ไข : 02 หน้า/จำนวนหน้า6/9

Focus Goal / out come	Assessment	Intervention	Evaluation
<p>F : มีภาวะน้ำเกินในร่างกาย</p> <p>G : ไม่มีภาวะน้ำเกินในร่างกาย</p> <p>O : ไม่มีอาการบวมน้ำเพิ่มขึ้น อาการบวมน้ำลดลง</p> <p>O : ไม่พบโปรตีนไข่ขาวในปัสสาวะ</p> <p>O : ปริมาณน้ำเข้า - ออก ในรอบ 24 ชั่วโมง อยู่ในภาวะสมดุล</p> <p>O : ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ ปกติ (Serum electrolyte, BUN, Creatinin, UrineAlbumin)</p>	<p>ข้อมูลสนับสนุน</p> <p>O:บวมกดปุ่ม 2+</p>	<ol style="list-style-type: none"> อธิบายให้เข้าใจถึงพยาธิสภาพของอาการบวมน้ำและผลต่อภาวะสุขภาพ ควบคุมจำนวนหยดของสารน้ำทางหลอดเลือดดำ จำกัดน้ำดื่ม บันทึกปริมาณ เข้า - ออก ในรอบ 24 ชั่วโมง อยู่ในสมดุล ติดตามผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ ได้แก่ ค่าปกติ <ol style="list-style-type: none"> Hct= (35 - 45)% BUN= (6 - 20)mg/dl Creatinin= (0.5 - 0.90) mg/dl Sodium (135 - 145) mg/dl UrineAlbumin (negative) 	<ol style="list-style-type: none"> ไม่บวมเพิ่มขึ้น โปรตีนไข่ขาวในปัสสาวะ +2, electrolyte, BUN, Craetinin, Hct ผลปกติ ปริมาณน้ำ เข้า - ออก อยู่ในเกณฑ์สมดุล

YAHA CROWN PRINCE HOSPITAL

ประเภท : CNPG

หมายเลขเอกสาร :: CNPG--YH-OBS-08

เรื่อง แนวทางการพยาบาลมารดามีภาวะความดันโลหิตสูงขณะตั้งครรภ์ (Pregnancy Induced Hypertension : PIH)

วันที่ประกาศใช้เอกสาร : 31/03/2567

ผู้จัดทำ : งานห้องคลอด กลุ่มงานการพยาบาล

ครั้งที่แก้ไข : 02 หน้า/จำนวนหน้า7/9

Focus Goal / out come	Assessment	Intervention	Evaluation
<p>F : เสี่ยงต่อภาวะแทรกซ้อนที่รุนแรงของPreeclampsia (HELLP syndrome)</p> <p>G: ลดความรุนแรงของ โรค โดยการแก้ปัญหาที่พบ เช่น เมื่อมีเลือดออกในช่องปาก มีเกร็ดเลือดต่ำลง</p> <p>O :ตรวจสัญญาณชีพปกติ ระดับความรู้สึกของมารดา และความตื่นตัวทางระบบประสาท (DTR) ปกติ</p> <p>O : ไม่มีเลือดออกตามไรฟีน ปัสสาวะสีปกติ</p> <p>O : ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ การทำงานของตับปกติ (SGPT,SGOT,LDH,Platelet)</p>	<p>ข้อมูลสนับสนุน</p> <p>S : มารดาให้ประวัติว่า “ปัสสาวะออกมาเป็นสีเลือด”</p> <p>O : Platelet= 56,000</p>	<p>1.การฉีดยาเข้ากล้ามเนื้อ ต้องระวังกล้ามเนื้อบวมซ้ำ สังเกตการแข็งตัวของเลือดด้วย ควรใช้แรงกดบริเวณฉีดยา เพื่อช่วยลดการแตกของเม็ดเลือดแดงหรือเลือดไหลไม่หยุด เมื่อพบว่ามีอาการรุนแรงขึ้น ต้องงดฉีดยาเข้ากล้ามเนื้อให้เปลี่ยนเป็นฉีดเข้าเส้นเลือด</p> <p>2.สังเกตอาการเปลี่ยนแปลงอย่างใกล้ชิด ได้แก่</p> <p>2.1 ระดับความรู้สึกตัว</p> <p>2.2อาการเลือดออกตามไรฟีน หรือจุดต่างๆของร่างกาย ปัสสาวะสีโค้ก</p> <p>2.3ตรวจวัดสัญญาณชีพทุก 5 นาที รายงานแพทย์</p> <p>3.ติดตามผลตรวจทางห้อง ปฏิบัติการด่วน เพื่อประเมินช่วยให้แพทย์วินิจฉัยโรคได้ถูกต้อง สามารถให้การรักษาได้ทันเวลาที่</p> <p>4.แพทย์พิจารณาส่งไปรักษาต่อที่โรงพยาบาลศูนย์ยะลา</p> <p>5.จัดเตรียมอุปกรณ์ของใช้ที่จำเป็น การเตรียมส่วนประกอบของเลือด ได้แก่ เกร็ดเลือด (Platelet) เพื่อทดแทนให้กับมารดาหลังคลอดโดยเร่งด่วน และอาการเปลี่ยนแปลงของมารดาหลังคลอด</p>	<p>E:สัญญาณชีพ</p> <p>ชีพจรอยู่ระหว่าง 80 - 90 ครั้ง/นาที หายใจ 20 ครั้ง/นาที ความดันโลหิตสูงกว่า 160/80 มิลลิเมตรปรอท</p> <p>:กระสับกระส่าย มีนิงง</p> <p>: มีเลือดออกตามไรฟีน ระคายคอคอแห้งกระหายน้ำ สีปัสสาวะเป็นสีน้ำโค้ก</p> <p>:มารดามีอาการไม่ดีขึ้น แพทย์จึงส่งต่อไปที่โรงพยาบาลศูนย์ ยะลา</p> <p>:ผลตรวจทางห้องปฏิบัติการ ผิดปกติ</p>

YAHA CROWN PRINCE HOSPITAL

ประเภท : CNPG

หมายเลขเอกสาร : : CNPG--YH-OBS-08

เรื่อง แนวทางการพยาบาลมารดาที่มีความดันโลหิตสูงขณะตั้งครรภ์ (Pregnancy Induced Hypertension : PIH)
(Premature contraction)

วันที่ประกาศใช้เอกสาร : -31/03/2567

ผู้จัดทำ : งานห้องคลอด กลุ่มงานการพยาบาล

ครั้งที่แก้ไข : 02 หน้า/จำนวนหน้า8/9

Focus Goal / out come	Assessment	Intervention	Evaluation
<p>F: มีความเครียด วิตกกังวล เกี่ยวกับการดำเนินของโรคที่จะมีอันตรายร้ายแรงต่อมารดาหลังคลอด</p> <p>G: ลดความวิตกกังวลลดลง</p>	<p>O: นอนไม่หลับ บ่นปวดศีรษะ แน่นอก ปวดแผลตลอดเวลา รำคาญ</p> <p>O: หงุดหงิดที่มีสายสวนปัสสาวะคาไว้</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1.สร้างสัมพันธภาพที่ดี มีปฏิสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ 2.วิเคราะห์สาเหตุและปัจจัยที่ทำให้มีความวิตกกังวล 3.สร้างความมั่นใจ บอกเล่าข้อมูลที่เป็นจริงอย่างต่อเนื่องและทุกครั้งที่มีการตรวจ การเปลี่ยนแปลงอาการ และการรักษา 4.ประเมินการนอนหลับพักผ่อน 	<p>E : มารดามีความเข้าใจ การเปลี่ยนแปลงด้านร่างกาย เนื่องจากการดำเนินของโรคโดยการแจ้งบุคลากรทราบ เมื่อมีอาการปวดศีรษะรุนแรงขึ้น แน่นหน้าอก และพยาบาลสังเกตพบมารดามีอาการสับสน มีเหงื่อ กระจกใส สาย ถามตอบไม่รู้เรื่อง</p>

YAHA CROWN PRINCE HOSPITAL

ประเภท : CNPG

หมายเลขเอกสาร : : CNPG--YH-OBS-08

เรื่อง แนวทางการพยาบาลมารดาที่มีภาวะความดันโลหิตสูงขณะตั้งครรรภ์ (Pregnancy Induced Hypertension : PIH)
(Premature contraction)

วันที่ประกาศใช้เอกสาร : 31/03/2567

ผู้จัดทำ : งานห้องคลอด กลุ่มงานการพยาบาล

ครั้งที่แก้ไข : 02 หน้า/จำนวนหน้า9/9

เอกสารอ้างอิง

1. กนกวรรณ ฉันทนงมงคล. (2565).การพยาบาลสตรีที่มีโรคร่วมกับการตั้งครรรภ์.กรุงเทพ : สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยรังสิต.
2. เจศญา ถิ่นคำรพ.(2563).ความดันโลหิตสูงระหว่างตั้งครรรภ์.ในสูติศาสตร์เชิงประจักษ์ Evidence Besed Obstetrics.พิมพ์ครั้งที่ 2.ขอนแก่น. หจกโรงพิมพ์คลังนานาวิทยา
3. อรพินท์ ศิริเทพทรงกลด.การพยาบาลมารดาหลังผ่าตัดคลอดทางหน้าท้องที่มีภาวะแทรกซ้อนที่รุนแรงของ Preeclampsia (HELLP syndrome) [อินเทอร์เน็ต]. 2557 [เข้าถึงเมื่อ เมษายน 2567]; 22(1): 27-38. เข้าถึงได้ จาก: <https://he02.tci-thaijo.org/index.php/Nubuu/article/view/50330/41650>
- 4.ชำนาญ แทนประเสริฐกุล.(2564).การพยาบาลสตรีที่มีภาวะฉุกเฉินในระยะตั้งครรรภ์และคลอด(พิมพ์ครั้งที่1).กรุงเทพ:สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้จัดทำเอกสาร	ผู้รับรอง	ผู้อนุมัติใช้
		
(นางสาวอัญชญา โชติช่วง) พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ	(นางสาวมินตรา ทองธรรมชาติ) พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ	(นายทินกร บินหะยี่อารง) ผอ.รพร.ยะหา

เอกสารนี้เป็นสมบัติของโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชยะหา ห้ามนำออกไปใช้ภายนอกหรือทำซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต